

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

НН педагогіки і психології

Кафедра педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту педагогіки і психології

Світлана КОНДРАТЮК

(підпис)

(ім'я та прізвище)

« 30 » серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Другий (магістерський) рівень

Методика виховної роботи в дитячих оздоровчих закладах
(вибіркова)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма: Методика виховної роботи

Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною комісією

НН інституту педагогіки і психології

« 30 » серпня 2023 р.

Голова Юлія БОНДАРЕНКО
(д.пед.н., професор)

Суми - 2023

Розробник:

Осьмук Наталія Григорівна – канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки
Протокол № 1 від « 29 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри
доктор пед. наук, професор

М.А. Бойченко

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Магістр	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
перший		перший	
Семестр			
перший		другий	
Лекції			
18 год.		4 год.	
Практичні, семінарські			
20 год.		4 год.	
Лабораторні			
Самостійна робота			
110 год.		110 год.	
Консультації:			
2 год.		2 год.	
Вид контролю: екзамен			
Загальна кількість годин -150			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна входить до циклу професійної підготовки. Її метою є формування здатностей студентів:

- виявляти коло проблем виховної практики у закладах оздоровлення й відпочинку;
- розв'язувати різноаспектні комплексні задачі в галузі виховної роботи, що здійснюється в дитячих закладах оздоровлення й відпочинку;
- вирішувати стратегічні завдання виховної сфери, що постають перед національною системою освіти в змінюваних соціокультурних умовах, умовах інтеграції в європейський і світовий освітній простір.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою є знання з філософії, загальної психології, педагогічної психології, загальної педагогіки, історії педагогіки, порівняльної педагогіки.

3. Результати навчання за дисципліною

	Програмовані результати навчання ОПП	Знати / Вміти
ПРЗ 1	Володіти знаннями про законодавчу базу щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування виховання підростаючого покоління в Україні. Називати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони, захисту дитинства та забезпечення їх повноцінного розвитку	Знає закони та нормативні документи України та міжнародного права щодо діяльності закладів ДЗОВ
ПРЗ 2	Володіти знаннями про діагностику рівня вихованості, контроль та оцінювання результатів виховної діяльності суб'єктів виховання	Знає методи діагностики рівня вихованості учнів, вихованців, груп і колективу. Знає підходи та алгоритм оцінювання результатів виховної діяльності учнів, вихованців, груп і колективу в ДЗОВ
ПРЗ 3	Володіти знаннями про планування та організацію процесу виховання, обирати та застосовувати відповідні методи і технології виховної роботи	Знає методику планування виховної роботи, особливості й умови використання різних методів, прийомів, форм виховання у ДЗОВ

ПРЗ 4	Володіти знаннями про сутність і складові методичного забезпечення виховного процесу в різних типах освітніх закладів	Знає форми й види методичного забезпечення виховного процесу в ДЗОВ
ПРУ 1	Здатність здійснювати об'єктивну діагностику рівня вихованості, контроль й оцінювання результатів виховної діяльності суб'єктів виховання	Вміє використовувати методи діагностики рівня вихованості учнів, вихованців, груп і колективу в мовах ДЗОВ у відповідності до положень законів та нормативних документів України з виховання
ПРУ 2	Здатність планувати та організовувати процес виховання, обирати та застосовувати відповідне методичне і дидактичне забезпечення	Вміє скласти різні види планів (перспективний, на зміну, для загону, для вожатого); обирати і реалізовувати методи й форми виховної роботи (колективну, групову, індивідуальну)
ПРУ 3	Здатність і готовність до створення методичного забезпечення виховного процесу в різних типах освітніх закладів, позашкільних закладів та закладів пенітенціарної системи	Вміє створювати методичні розробки проведення різних форм виховної діяльності (КТС, квести, фестивалі, естафети, змагання тощо)
ПРК 1.	Володіння основами професійної мовленнєвої культури.	Вміє грамотно використовувати державну мову у процесі професійної діяльності, чітко та аргументовано висловлювати свої думки, міркування, почуття; використовувати одну з іноземних мов для одержання та оцінювання інформації в галузі професійної діяльності
ПРК 2.	Здатність до ефективної комунікації під час організації та здійснення виховного процесу.	Демонструє вміння відкритого спілкування і співпраці з дітьми, учнями, вихованцями, батьками, представниками дитячих і громадських організацій, місцевого самоврядування та інших установ виховного значення в процесі здійснення виховної роботи

ПРА 1.	Здатність до усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, вмотивованість до виконання професійних обов'язків, дотримання професійної етики	Демонструє розуміння соціальної значущості професії вихователя й педагога, стійку мотивацію до виконання професійних обов'язків, дотримується етичних норм у спілкуванні з вихованцями, батьками, колегами
ПРА 2	Здатність до вдосконалення власної системи знань та вмінь з теорії та методики виховної роботи, до педагогічного пошуку, до інноваційної діяльності	Вміє набувати особистісного досвіду виховної роботи, вдосконалювати теоретичні знання та практичні вміння, здатен до інноваційної діяльності
ПРА 3.	Здатність до відповідального ставлення щодо забезпечення охорони життя і здоров'я учнів і вихованців під час здійснення виховного процесу.	Демонструє розуміння правових норм і законів, нормативно правових актів, санітарно-гігієнічних правила і рекомендацій щодо здоров'язбереження дітей і учнівської молоді.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 - 100	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює власні думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання, самостійно знаходить додаткову інформацію, та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, може аргументовано обирати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної творчої діяльності, вільно використовує знання для використання творчих завдань.
82 - 89	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, має стійкі навички виконання завдань
74 - 81	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, але узагальнює і систематизує навчальну інформацію не в повній мірі, допускає огріхи у

	порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці.
64 - 73	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, але узагальнює і систематизує навчальну інформацію не в повній мірі, допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці.
64 - 73	Володіє навчальним матеріалом, знає основні поняття навчального матеріалу, виконує поставлені завдання на репродуктивному рівні, має недостатньо стійкі навички виконання практичних завдань
35-59	Має фрагментарні знання при незначному загальному обсязі навчального матеріалу, відсутні сформовані вміння та навички, допускає суттєві помилки під час відповіді. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
1 - 34	Студент не володіє навчальним матеріалом. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Розподіл балів (екзамен)

Поточний контроль									Разом	Сума	Підсумковий (екз.)	Загальна сума
РОЗДІЛ 1		РОЗДІЛ 2			РОЗДІЛ 3							
T1.1.	T1.2	T 2.1	T 2.2	T 2.3	T 3.1	T 3.2	T 3.3	T 3.4	54	75	25	100
Поточний контроль												
6	6	6	6	6	6	6	6	6	21			
Контроль самостійної роботи												
2	2	2	2	2	2	2	2	5				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	задовільно	
60 - 63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є тести, індивідуальні творчі освітні проекти.

6. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ В ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ ЗАКЛАДАХ

Тема 1.1. Система оздоровлення та відпочинку дітей в Україні: становлення та розвиток.

Тема 1.2. Державна політика щодо організації відпочинку та оздоровлення дітей в Україні в 90-х рр. ХХ ст. – 20-тих рр. ХХІ ст.

Розділ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ДИТЯЧИХ ЗАКЛАДАХ ОЗДОРОВЛЕННЯ Й ВІДПОЧИНКУ

Тема 2.1. Завдання та особливості діяльності сучасних дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

Тема 2.2. Виховна система дитячого оздоровчого закладу.

Тема 2.3. Основні напрямки й завдання роботи педагога-організатора/вихователя.

Розділ 3. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ДИТЯЧИХ ЗАКЛАДАХ ОЗДОРОВЛЕННЯ Й ВІДПОЧИНКУ

Тема 3.1. Методична підготовка педагога (вихователя).

Тема 3.2. Методика організації тимчасового дитячого колективу.

Тема 3.3. Методика організації та проведення різних форм виховної діяльності в умовах ДЗОВ.

Тема 3.4. Особливості виховної роботи в ДЗОВ з дітьми різного шкільного віку та різних соціальних категорій.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост.		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. Розвиток системи оздоровлення та відпочинку дітей в Україні в дитячих оздоровчих таборах										
Тема 1.1. Система оздоровлення та відпочинку дітей в Україні: становлення та розвиток	14	2	2		10	10.5	0.5			10
Тема 1.2. Державна політика щодо організації літнього відпочинку та оздоровлення дітей в Україні в 90-х рр. ХХ ст. – початку ХХІ ст.	14	2	2		10	16	0.5			15
РОЗДІЛ 2. Організаційні засади виховної роботи у дитячих закладах оздоровлення й відпочинку										
Тема 2.1. Завдання та особливості діяльності сучасних дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.	14	2	2		10-	11.5	1	0.5		10
Тема 2.2. Виховна система дитячого оздоровчого табору.	14	2	2		10	10.5		0.5		10
Тема 2.3. Основні напрямки й завдання роботи педагога/вихователя	14	2	2		10	15.5		0.5		15
РОЗДІЛ 3. Методичні основи виховної роботи у дитячих закладах оздоровлення й відпочинку										

Тема 3.1. Методична підготовка педагога як вихователя	14	2	2		10	17	1	1		15
Тема 3.2. Методика організації тимчасового дитячого колективу	14	2	2		10	15				15
Тема 3.3. Методика організації та проведення різних форм виховної діяльності в умовах ДЗОВ	14	2	2		10	16	0.5	0.5		15
Тема 3.4. Особливості виховної роботи в ДЗОВ з дітьми різного шкільного віку та різних соціальних категорій.	16	2	4		10	16.5	0.5	1		15
ІНДЗ	22		2		20	20				20
Консультація				2		2			2	
Усього годин	150	18	20	2	110	150	4	4	2	140

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Становлення системи дитячого оздоровчого відпочинку в Україні: періоди, завдання, особливості	4	
2	Процес виховання в сучасному ДЗОВ: мета та специфічні особливості	2	1

3	Методична підготовка педагога як вихователя	2	1
4	Організація життєдіяльності дітей у загоні	2	
5	Методика організації й проведення виховних заходів і КТС в умовах ДОЦ	4	1
6	Особливості виховної роботи з дітьми різного віку та різних соціальних категорій	4	0,5
7	ІНДЗ	2	0,5
Разом		20	4

Рекомендовані джерела інформації

1. Андреева, О. Організація оздоровчо-рекреаційної діяльності старшокласників у закладах позашкільної освіти туристсько-краєзнавчого напрямку / О. Андреева, Т. Блистів // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2019. – № 3. – С. 57–64.
2. Андросова, В. І. Змагання зі спортивного туризму як засіб самопізнання та самореалізації вихованців у закладі позашкільної освіти / В. І. Андросова // Стан і перспективи сучасного туризму : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції, 25-26 листопада 2021 рік / МОН України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Навчально-науковий ін-т фізичної культури ; [редкол.: Ю. О. Лянной, М. О. Лянной, О. Ю. Кудріна та ін.]. – Суми : [ФОП Цьома С. П.], [2022]. – С. 120–125.
3. Березовська Л., Кіселик Т. Особливості соціально-педагогічної роботи в літніх оздоровчих таборах. Режим доступу: ib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/7329/1/Особливості%20соціально-педагогічної%20роботи%20в%20літніх%20оздоровчих%20таборах.pdf
4. Бондар, Л. М. Упровадження сучасних методичних технологій у діяльність закладу позашкільної освіти / Л. М. Бондар, Л. В. Висоцька // Організація освітнього процесу в закладах позашкільної освіти в контексті завдань Нової української школи: методичний посібник / МОН України ; Сумська обл. рада ; Комунальний заклад «Сумський обл. ін-т післядипломної

пед. освіти» ; за заг. ред. Л. В. Тихенко. – Суми : [ФОП Корощенко О. М.], 2018. – С. 107–110.

5. Бондар, Я. С. Тут зростають юні інформатики - виховання всебічно розвиненої особистості в позашкільні засобами інформатики / Я. С. Бондар // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2018. – № 4. – С. 12–18.

6. Голубева, О. С. Розвиток лідерських якостей підлітків в сфері позашкільної освіти в умовах війни / О. С. Голубева // Партнерська взаємодія у системі інститутів соціальної сфери : збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції, (10 листопада 2022 р., м. Ніжин) / [за заг. ред. О. В. Лісовця, С. О. Борисюк]. – Ніжин : Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2022. – С. 185–188. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/profile/Olena-Karpenko-2/publication/366155890_Pidgotovka_majbutnih_socialnih_pracivnikiv_do_molodiznoi_roboti_prakticnij_aspekt/links/639369d3e42faa7e75acf999/Pidgotovka-majbutnih-socialnih-pracivnikiv-do-molodiznoi-roboti-practicnij-aspekt.pdf#page=186

7. Гонор, О. Л. Використання методу музикотерапії в освітньому процесі закладу позашкільної освіти/ О. Л. Гонор // Теорія та методика дошкільної і початкової освіти в сучасному педагогічному просторі : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 13-14 листопада 2019 р. / МОН України ; Департамент освіти і науки Сумської обл. державної адміністрації ; Управління освіти і науки Сумської міської ради та ін. ; [редкол.: Л. В. Пшенична, В. І. Шейко, С. М. Кондратюк та ін.]. – Суми : [ФОП Цьома С. П.], 2019. – С. 17–21.

8. Дитячі табори в Україні та за кордоном 2023. Режим доступу: <https://childcamp.com.ua/ua>

9. Загородній М. МОН рекомендує школам створити літні табори для дітей. Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua/society/2022/06/14/249102/>

10. Закон України «Про оздоровлення й відпочинок дітей». Останні зміни від 13.12.22 р. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-17#Text>

11. Заслонкіна, О. П. Організація роботи практичного психолога закладу позашкільної освіти в умовах війни: переваги арттерапії / О. П. Заслонкіна // Освітній фактор : Всеукраїнський науково-педагогічний журнал. – 2023. – №1 (5). – С. 17–20. – Режим доступу: <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D0%B9-%D1%84%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80-1-2023.pdf#page=19>
12. Каплієнко, А. Інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами в позашкільних закладах/ А. Каплієнко // Особлива дитина: навчання і виховання. – 2018. – № 2. – С. 65–75.
13. Козлова, Л. М. Формування соціальної активності вихованців у закладах позашкільної освіти/ Л. М. Козлова, І. В. Чаус // Організація освітнього процесу в закладах позашкільної освіти в контексті завдань Нової української школи : методичний посібник / МОН України ; Сумська обл. рада ; Комунальний заклад "Сумський обл. ін-т післядипломної пед. освіти" ; за заг. ред. Л. В. Тихенко. – Суми : [ФОП Корощенко О. М.], 2018. – С. 19–30.
14. Корнієнко, А. Освітня діяльність закладів позашкільної освіти в умовах бойових дій/ А. Корнієнко // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – 2022. – № 26, кн. 1. – С. 190–198. – Режим доступу: <https://ojs.ipv.org.ua/index.php/zbirnyk/article/view/260/242>
15. Литовченко, О. Заклади позашкільної освіти України в умовах війни: освітня, просвітницька, громадська діяльність / О. Литовченко // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – 2022. – № 26, кн. 1. – С. 213–225. – Режим доступу: <https://ojs.ipv.org.ua/index.php/zbirnyk/article/view/262/244>
16. Литовченко, О. В. Цінності і пріоритети позашкільної освіти у воєнний час та період відновлення країни / О. В. Литовченко // Освітній фактор : Всеукраїнський науково-педагогічний журнал. – 2023. – №1 (5). – С. 14–16. – Режим доступу: <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D0%B9-%D1%84%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80-1-2023.pdf#page=19>

[BD%D1%96%D0%B9-](#)

[%D1%84%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80-1-2023.pdf#page=16](#)

17. Методичні засади розвитку STEM-освіти в закладах загальної середньої та позашкільної освіти / О. О. Патрикеева [та ін.] // Педагогіка і психологія. – 2018. – № 4. – С. 27–36.

18. Мовенко, О. В. Формування у вихованців позашкільного навчального закладу екологічної культури засобами проектної діяльності. Розділ III, підрозділ 3.5 / О. В. Мовенко // Сучасні підходи до організації роботи позашкільного навчального закладу / [за заг. ред. Л. В. Тихенко]. – Суми : Університетська книга, 2019. – С. 270–277.

19. Ніколаєнко, Л. І. Педагогічні умови розвитку творчих здібностей вихованців у закладах позашкільної освіти/ Л. І. Ніколаєнко // Теорія та методика дошкільної і початкової освіти в сучасному педагогічному просторі : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 13-14 листопада 2019 р. / МОН України ; Департамент освіти і науки Сумської обл. державної адміністрації ; Управління освіти і науки Сумської міської ради та ін. ; [редкол.: Л. В. Пшенична, В. І. Шейко, С. М. Кондратюк та ін.]. – Суми : [ФОП Цьома С. П.], 2019. – С. 43–47.

20. Омельчук, Е. А. Система роботи з патріотичного виховання в гуртку позашкільного навчального закладу. Розділ I, підрозділ 1.1 / Е. А. Омельчук // Сучасні підходи до організації роботи позашкільного навчального закладу / [за заг. ред. Л. В. Тихенко]. – Суми : Університетська книга, 2019. – С. 9–16.

21. Організація виховного процесу в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку : навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: Н. А. Коломієць, І. Г. Резніченко. – Умань : Візаві, 2020.

22. Пархоменко, І. Розвиток творчого потенціалу особистості у процесі історико-краєзнавчого роботи: позитивний досвід сучасних закладів позашкільної освіти / І. Пархоменко // Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін : матеріали V

Міжнародної науково-практичної конференції, 16-17 квітня 2019 року / МОН України, СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; Департамент освіти Сумської обл. державної адміністрації ; [редкол.: А. А. Сбруєва, Т. М. Дегтяренко, С. Б. Кузікова та ін.]. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2019. – Т. 2. – С. 86–89.

23. Пархоменко, І. Теоретичні засади історико-краєзнавчої роботи в системі позашкільної освіти/ І. Пархоменко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал / МОН України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка ; [редкол.: А. А. Сбруєва, М. А. Бойченко, О. Є. Антонова та ін.]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2018. – № 2 (76). – С. 35–44.

24. Пархоменко, І. В. Форми історико-краєзнавчої роботи закладів позашкільної освіти України (90-ті рр. ХХ ст.) / І. В. Пархоменко // Історико-краєзнавчі дослідження: традиції та інновації : матеріали IV Міжнародної наукової конференції, 28-29 листопада 2019 р., м. Суми / МОН України ; Сумська обл. державна адміністрація ; Сумська обл. рада ; Український ін-т національної пам'яті та ін. ; [редкол.: В. С. Бугрій, С. О. Авхутська, О. В. Вовк та ін.]. – [Суми] : [ФОП Цьома С. П.], [2019]. – Ч. 2. – С. 88–91.

25. Перекрестова, О. Виховний потенціал закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного спрямування для розвитку обдарованих учнів / О. Перекрестова // Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 20-21 квітня 2021 року / МОН України, СумДПУ ім. А. С. Макаренка ; Департамент освіти Сумської обл. державної адміністрації ; [редкол.: А. А. Сбруєва, М. А. Бойченко, Т. М. Дегтяренко та ін.]. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. – С. 263–265.

26. Про методичні рекомендації щодо організації літнього відпочинку дітей у 2023 році. Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/pozashkilna/2023/06/07/Lyst.MON.vid.31.05.2023-4.1797-23.pdf>

27. Ромашко, Н. М. Пріоритетні напрями діяльності з раннього розвитку дитини у закладі позашкільної освіти/ Н. М. Ромашко // Теорія та методика дошкільної і початкової освіти в сучасному педагогічному просторі : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 13-14 листопада 2019 р. / МОН України ; Департамент освіти і науки Сумської обл. державної адміністрації ; Управління освіти і науки Сумської міської ради та ін. ; [редкол.: Л. В. Пшенична, В. І. Шейко, С. М. Кондратюк та ін.]. – Суми : [ФОП Цьома С. П.], 2019. – С. 49–52.
28. Рубан, С. М. Модель формування культури дозвілля підлітків у закладах позашкільної освіти/ С. М. Рубан // Наукові пошуки : збірник наукових праць молодих учених / МОН України, Сумський державний педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка ; [редкол.: А. А. Сбруєва, О. І. Огієнко, М. А. Бойченко та ін.]. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. – Вип. 18. – С. 59–64.
29. Стратегія розвитку позашкільної освіти // Освіта. – 2018. – № 35/36, 19-26 вересня. – С. 1–12.
30. Сучасні підходи до організації роботи позашкільного навчального закладу/ [за заг. ред. Л. В. Тихенко]. – Суми : Університетська книга, 2019. – 296 с.
31. Типове положення про дитячий заклад оздоровлення та відпочинку, останні зміни від 22.08.2018 р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/422-2009-%D0%BF#Text>
32. Хорошун, В. В. Екологічне виховання в природничо-географічному гуртку позашкільного навчального закладу. Розділ І, підрозділ 1.3 / В. В. Хорошун // Сучасні підходи до організації роботи позашкільного навчального закладу / [за заг. ред. Л. В. Тихенко]. – Суми : Університетська книга, 2019. – С. 34–47.
33. Чорна, О. Є. Музейна педагогіка - інноваційна технологія перспективної взаємодії ЗЗСО міста із закладами позашкільної освіти / О. Є. Чорна, С. Г. Єрмак, С. І. Семеренко // Виховна робота в школі. – 2020. – № 9. – С. 14–18.